

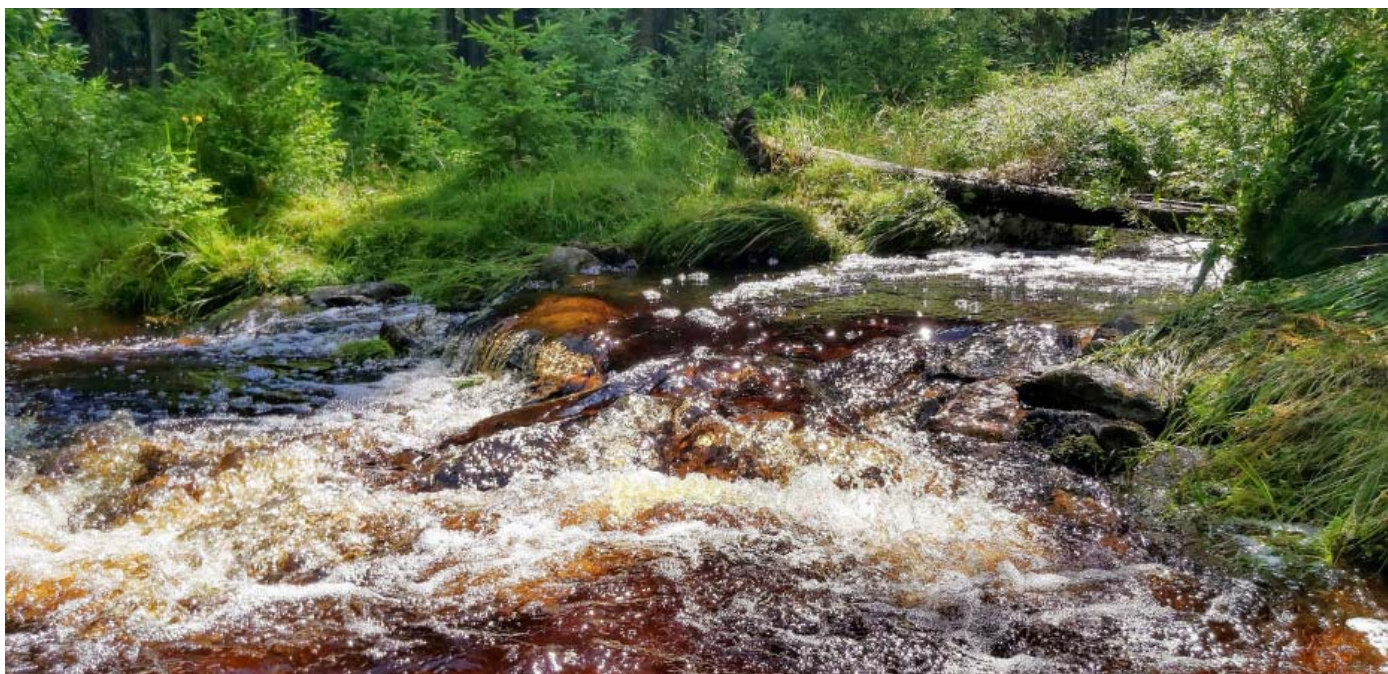
STAŠSKO

Stachy, Jaroškov, Šebestov, Úbislav, Jáchymov, Krousov, Chalupy, Michalov,
Kůsov, Říhov, Lesní Chalupy, Zadov, Jirkalov, Bláhov, Churáňov, Vyšehrad

Vážení spoluobčané,

toto vydání Staška si Vám za Obecní úřad Stachy dovoluujeme připravit s přáním klidného a pohodového prožití letních prázdnin a dovolených a načerpání pevného zdraví do další práce.

Devátá třída ZŠ Stachy se loučí: přední řada zleva: Filip Kůs, Miroslava Nová, Šimon Podsklan, Ivana Švihelová, Viktor Josefík, Michaela Voldřichová, Tom Ullmann, Karel Mašek, zadní řada zleva: Vítězslav Srb, Soňa Reslerová, Aneta Dosedělová, p. tř. uč. Mgr. Jana Příbylová, René Josefík. Autor Zdeněk Klubr, portretynasumave

OBEC STACHY

POUŤ STACHY 2022

(areál pod školou)

POUŤOVÉ ATRAKCE NA AUTOBUSOVÉM NÁDRAŽÍ
ZAJIŠŤUJE RODINA TRÍSKOVA

PÁTEK 1. 7. 2022

18:00 Varhanní koncert Adama Viktory (varhany)
a Gabriely Eibenové (soprán) (velký kostel)
20:00 Šumavští kamarádi

SOBOTA 2. 7. 2022

18:00 Filmová projekce pohádky Tajemství staré
bambitky II (obecní sál)
20:00 Taneční zábava se skupinou Albatros
V průběhu večera bubenická show
Lukáše Brabce (2 vstupy)

NEDĚLE 3. 7. 2022

9:00 Dechový orchestr ZUŠ Vimperk
10:15 Mše svatá
13:00 Hudební posezení s Pošumavskou sebrankou

FOTBAL SOBOTA 2. 7. 2022

Fotbalové hřiště

13:00 zápas A mužstev

Sokol Stachy - TJ Sokol Zdíkov

15:00 zápas starých pánů nad 35 let:

Sokol Stachy - SK Lhenice

TRADIČNÍ STACHOVSKÁ POUŤ 1.-3. ČERVENCE 2022

PRÁZDNINY

Na konci června se rozdává dětem ve škole vysvědčení a začínají prázdniny. Čas odpočinku, letních radovánek, cestování. Jako vždy se Šumava zaplní turisty. Někdy se zdá, že je jich až moc, ale jistě jsme rádi, že se můžeme pochlubit, v jak krásném kraji žijeme. A je zde opravdu hezky, takže mnozí místní možná ani nemají potřebu jezdit někam jinam. Přiznám se, že ani já nemám touhu jet někam k moři, či se vydat na daleké cesty. Ono je v tom i kus pohodlnosti. Ale někdy je to dobré a potřebné. Umět změnit prostředí, opustit vyjeté koleje, trochu se zastavit a získat určitý nadhled a odstup od každodenních problémů. K tomu výrazně pomůže i umění nezapnout televizi nebo počítač, vypnout alespoň na čas mobilní telefon. Tyto rady všichni známe, ale není snadné se jimi řídit. Právě prázdniny a dovolená k tomu dávají velkou příležitost. Na konci července si v církvi připomínáme sv. Ignáce z Loyoly, zakladatele jezuitského řádu.

Narodil se roku 1491 ve Španělsku a byl vojákem. Toužil dosáhnout slávy a úspěchu, užívat si radovánek světa. V jedné bitvě byl těžce raněn a musel dlouhé měsíce ležet v posteli. To byl čas jeho vnitřní proměny. Po svém uzdravení žil určitý čas jako poustevník, pak se vydal na studia do Paříže. Právě tam došlo v roce 1534 k položení základny jezuitského řádu. Svätý Ignác je považován také za zakladatele exercicií, neboli duchovních cvičení. Jeho osobní zkušenost a přemýšlení o smyslu a skutečných hodnotách života ho vedly k sepsání knihy exercicií. Je to pomůcka k poznání správné životní cesty a prohloubení duchovního života člověka. Správné ignaciánské exercicie trvají celý měsíc. V dnešní době se většinou zkracují na 5–10 dnů. Není to jen akce pro kněze a řeholníky, ale pro všechny lidi, dokonce i nevěřící. Stále více je ve světě využívána možnost strávit pár dní v tichu kláštera i různými manažery a podnikateli. U nás moc

fungujících klášterů není, a také by k tomu asi málokdo našel odvahu, ale právě dovolená se k tomu krásně hodí. Vždyť i taková túra krásnou přírodou, naslouchání tichu lesa či pohled z vrcholu hory k nám mohou promlouvat. Stejně tak i společné chvíle s druhými lidmi, zvláště těmi nejbližšími. Mohu si uvědomit, že máme být jeden druhému darem. Využít čas, který nám byl dán, abychom byli ve společenství lásky, pokoje a radosti, vzájemné pomoci a povzbuzení. Jak říká Písmo: „Jeden druhého břemena neste.“ A poznávání jiných krajů a zemí nás může naučit vážit si domova. To, co jinde vidíme hezkého a inspirativního, můžeme si přivést domů místo suvenýrů. Přeji nám všem krásné prázdniny a dovolenou. Ať je to čas nejen odpočinku, ale také obnovení a prohloubení našich vztahů a získání nového elánu do dalších, ne jistě snadných, dnů.

P. Jaromír Stehlík, farář ve Vimperku.

ZANIKLÉ KOSTELY ŠUMAVY

V současném vydání Staška č.2/2022 přinášíme první část práce stašského občana Ing. Martina Dekana. Jedná se o soubor sedmnácti kostelů a kapliček zaniklých v místech bývalého nepřístupného pohraničního pásma Šumavy.

Martin uhlem nakreslil autentické obrazy kostelů i kapliček a každý z obrázků doplnil textem o místě, kde stavba stála, době jejího založení, zasvěcení i o smutném konci její existence.

Podklady pro sbírku čerpal z internetových stránek „Zaniklé kostely“ Velmi

pěknou a rozsáhlou výstavku zveřejnil 10. června 2022 u příležitosti Noci kostelů ve stašském kostele Navštívení Panny Marie. Jeho soubor je obsáhlý, následující části zveřejníme v dalších vydáních Staška.

ZANIKLÉ KOSTELY A KAPLE NA ŠUMAVĚ

Informace k zaniklým kostelům a kaplím jsem čerpal ze stránek www.znicenekostely.cz, kde jsou i dobové fotografie, skici a plánky týkajících se zaniklých staveb. Obrázky byly kresleny uhlem od roku 2020 do 2022. Touto výstavou chci ukázat na poválečnou historii a následný devastující vliv komunistického režimu na církevní stavby na Šumavě.

Ať se vám výstava líbí!

Ing. Martin Dekan.

1. PRÁŠILY KOSTEL SVATÉHO PROKOPA

Postaven: 1802–1803

Zbořen: 4. 1. 1979

Důvod devastace: vojenský prostor

Kostel dal v letech 1802–1803 postavit na místě dřevěné kaple z roku 1756 majitel panství kníže Josef Schwarzen-

berg. Po zabrání obce Prášily do vojenského újezdu Dobrá Voda dne 5. 2. 1952 byl kostel zabaven církvi a předán do užívání armády. V roce 1960 byl kostel adaptován na kulturní dům, mj. se zde promítaly filmy; adaptace spočívala v tom, že ze sakristie byl udělán výčep, do hlavní lodi byla postavena dvoje kamna a zvenčí byl z každé strany věže byl přistavěn jeden záchod. Později byl kostel používán jako tělocvična, nadále ale nebyl udržován, proto byl v 70. letech opuštěn. Kostel nakonec sloužil v 70. letech jako přístřešek pro dobytek. Poté, co se začala naklánět věž, vydalo krajské středisko státní památkové péče v Plzni dne 14. 11. 1977 souhlas se zbouráním kostela. Kostel byl odstřelen dne 4. 1. 1979. – Pozemek, na němž kostel stál, patří církvi; ve vsi byl ustaven "Spolek pro obnovu kostela sv. Prokopa

v Prášilech", který v roce 2013 zahájil vykopávání zbytků zdiva kostela. Spolek plánuje odhalení půdorysu kostela a následně zpevnění odhaleného zdiva. Poté by mělo následovat odstranění zásypu podlahy kostela a podle stavu dochované dlažby její doplnění a vyrovnání. V další fázi by spolek chtěl zbytky kostela doplnit o zvonici a malou kapli, do zvonice pověsit zvony a do prostoru „lodi kostela“ postavit lavice. Celý prostor by pak měl být zakomponován do vysoké zeleně, která by měla navazovat na zbytky stromořadí, které zde kdysi bylo.

2. KNÍŽECÍ PLÁNĚ KOSTEL SVATÉHO JANA KŘTITELE

Postaven: 1824 (původní dřevěný), 1864 (nový zděný), 1915 (obnoven po požáru)

Zbořen: 20. 8. 1956

Důvod devastace: hraniční pásmo

Pseudogotický kamenný kostel. V roce 1856 byla ves povýšena na farnost. Dne 1. 9. 1861 byl položen základní kámen k novému kamennému kostelu, který vystřídal původní dřevěný kostelík z roku 1824. Dne 17. 7. 1912 patrně po zásahu bleskem kostel zcela vyhořel, podařilo se zachránit jen několik obrazů. Po neštěstí se rozběhla velká sbírka, takže ještě téhož roku mohl být kostel opraven. Šindelová střecha byla nahrazena kamennou z břidlice a již na konci roku začal kostel opět sloužit. Dne 14. 12. 1913 byly slavnostně vysvěceny zvony; svěcení provedli kněží z Nového Světa, Freyungu a blízkého Finsterau. Celý kostel byl pak po požáru a následující obnově znovu vysvěcen dne 9. 5. 1915. – Poslední mše v kostele sloužil P. Karel Fořt v roce 1950 (později emigroval a působil v rádiu Svobodná Evropa), poté byla ves kvůli vyhlášení hraničního pásma vysídlena a kostel uzavřen. Kostel byl odstřelen dne 20. 8. 1956; záměrně byl odstřelen v neděli, aby odstřel viděli věřící z německého Finsterau, kteří se právě vraceli ze mše. – Nyní je na místě kostela velká hromada sutin, nově vztyčený pamětní kříž a vedle je obnovený hřbitov. – Pozemek, na němž kostel stál, patří obci Borová Lada.

3. STRÁŽNÝ

KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Postaven: 1780, zvětšen 1786, opraven 1909

Zbořen: srpen 1965

Důvod devastace: hraniční pásmo

Jednolodní, obdélný, s představěnou věží se čtyřbokou jehlancovou střechou v západním průčelí. Ve věži visely tři zvony. Již po šesti letech, v roce 1786, byl po zásahu bleskem kostel v rámci opravy rozšířen a získal podobu jednolodního chrámu s pravouhlym presbytářem, dvěma bočními kaplemi a věží v západním průčelí. Varhany získal z klášterního kostela ve Zlaté Koruně. Interiér kostela měl rákosové stropy a střechy byly kryty šindelem. Věž po požáru dostala jednoduchou jehlancovou střechu. V květnu roku 1945 se o městy strhl boj mezi americkou a německou armádou a několikrát byl zasažen i kostel. Po vyhnání německých obyvatel začal kostel rychle pustnout. O zboření kostela požádal dne 27. 5. 1964 i vojenský útvar Prachatic. Zbourání kostela nařídil dne 28. 3. 1965 Okresní národní výbor Prachatic. Kostel měl být zbořen do dne 30. 6. 1965. Se souhlasem krajského hygienika došlo

k exhumaci, přemístění hrobů a odstranění náhrobků na vedlejším hřbitově. Teprve v červenci 1965 začali dělníci z Horní Vltavice provádět demontáž střechy a v srpnu 1965 odstřelili zdivo kostela pracovníci Okresního stavebního podniku Prachatice. Odstřelem kostela byla poškozena i budova školy, která se nacházela v bývalém hotelu Paulik. Na místě zadní části kostela byla později postavena nová budova školy. – Památková ochrana kostela byla formálně zrušena až dne 19. 11. 2012. – Kostel stál na trojici pozemků; všechny tři pozemky (stavební parcela č. 136 a pozemkové parcely č. 40/2 a 528/1) patří městy Strážný.

4. DOLNÍ VLTAVICE

KOSTEL SVATÉHO LINHARTA

Postaven: 1355, upraven 1725–1726 a 1766–1768

Zbořen: 27. 3. 1959

Důvod devastace: vodní nádrž

Původně gotický kostel, k němuž byly přistavěny v letech 1725–26 podle plánů F. Fortina dvě kaple (sv. Jana Nepomuckého a Panny Marie) jako příčná ramena. V letech 1766–1768 nechal kníže Josef I. ze Schwarzenberga zbořit presbytář a kostel byl prodloužen podle plánů J. Jobsta (k novému vysvěcení kostela došlo dne 22. 5. 1770). Na kůru stály varhany od Leopolda Breinbauera z rakouského Ottensheimu z roku 1896, po obou stranách varhan visely obrazy sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého. – Po 2. světové válce se velká část obce včetně kostela ocitla v budoucím zátopovém pásmu vodního díla Lipno. Začátkem 50.

let se začaly provádět přípravy na uvolnění zátopového území. Ačkoli se vědělo, že kostel bude na kraji zátopového území, tedy že bude demolován, zaslá dne 3. 6. 1955 církevní tajemník v Českém Krumlově Petr Houska na tehdejší církevní odbor rady KNV České Budějovice plán opravy církevních objektů v okrese Český Krumlov na léta 1956–1960, kde uvádí pro Dolní Vltavici opravu střechy, opadané omítky uvnitř kostela, poškozené malby. V roce 1957 už ale bylo zřejmé, že kostel zachráněn nebude. V listopadu 1957 zasílají předseda MNV Dolní Vltavice Josef Rambousek a tajemník MNV Karel Havlíček dopis na ONV odbor výstavby Český Krumlov ohledně výstavby ochranné hráze. Přípis ze Státní památkové správy ze dne 4. 11. 1957 žádá zachování cenného objektu v Dolní Vltavici. Navrhuje zřízení nízké ochranné hráze. MNV se ztotožňuje a žádá, aby částka zajištěná investorem Vodního díla Lipno na demolici kostela a dalších domů byla použita ke zřízení ochranné hráze zabráňující znečištění mimozátopové osídlené části obce. V květnu 1958 byla rozebrána střecha, zdivo bylo odstřeleno dne 27. 3. 1959. O mobiliář kostela projevil zájem MNV V Beňadově (okres Námestovo), o varhany zažádal dne 17. 8. 1957 římskokatolický děkanský úřad ve Vlachově Březí. Boční oltář Panny Marie z doby kolem roku 1700 byl umístěn do Předslavic na Strakonicku. – Ředitelství Vodního díla Lipno koupilo od církve kostel, hřbitov a márnici za odhadní cenu 89.957,- Kčs. – Pozemek, na němž kostel stál, patří firmě Povodí Vltavy, s.p.

Prášíly – kostel svatého Prokopa

Knížecí Pláně – kostel svatého Jana Křtitele

Strážný – kostel Nejsvětější Trojice

Dolní Vltavice – kostel svatého Linharta

PAN UČITEL ALOIS ŠVARC

V letech 1953–56 jsem byla žákyní stašské „měšťanky“ – oficiální název školy byl Osmiletá střední škola Stachy.

Ráda vzpomínám na učitele, povětšinou místní rodáky, kteří nám kromě „vědy“ vštíplili lásku k naší obci a celé Šumavě. Pan ředitel Karel Strnad obvykle na slavnostním zahajování školního roku mimo jiné neopomněl přidat dva bonmoty – „škola bez kázně, jako mlýn bez vody“ a druhý „s kloboukem v ruce projdeš celý svět“ – snad to ještě platí?

Nejvíc mi však v mysli uvízl pan učitel Alois Švarc, který se narodil ve Stachách 4. 11. 1905. Po završení studia titulem odborný učitel se 25. srpna 1934 oženil s místní dívkou, slečnou Boženou Caisovou, jejíž otec František Cais býval od roku 1883 prvním stašským poštmistrem. Alois Švarc byl vyšší štíhlé postavy a měl bohaté vlnité vlasy.

Byl velmi aktivní v občanském životě. Kromě členství v Tělocvičné jednotě Sokol Stachy a v hasičském sboru rád rybařil, byl aktivním propagátorem turistiky. V mladším věku hrál pro děti loutkové divadlo a také nějaký čas spravoval stašskou obecní knihovnu.

Vyučoval ve Vacově a ve Stachách. Když v roce 1941 onemocněl zdejší ředitel školy Jan Hejlek, zastupoval ho ve vedení školy až do konce války. Učil převážně český jazyk, dějepis, zeměpis, a když bylo potřeba i hudební výchovu. Velmi často doprovázel zpěv žáků na housle. Stěžejní však byla čeština. Vzpomenu si na něho obzvláště tehdy, když objevuji v tisku chyby nebo slyším „porouchanou“ češtinu ze sdělovacích prostředků. Jak ten nás tehdy proháněl! A díky mu za to. Pan učitel byl přísný, ale i spravedlivý a obětavý. Když jsme v dějepisu probírali dějiny první světové války, přidal i svůj smutný prožitek, jak v roce 1914 vyprovázal tatínka povoláného do války pěšky do Vimperka. Netušil, že se vidí naposledy, neboť tatínek ve válce padl. Při podobných vypravováních by bylo v naší školní třídě slyšet spadnout i špendlík. V rodině tenkrát osiřela mladá manželka s pěti malými dětmi – Lojzík byl nejstarší – devítiletý. Jméno otce Aloise Švarce je též uvedeno na pomníku padlých ve Stachách.

I hodiny zeměpisu byly zajímavé a inspirující. Jednou pan učitel do hodiny donesl štos proslých vlakových jízdnic ráďů a my jsme se učili v nich hledat spojení, což byla nadlouho praktická a užitečná zkušenost.

Postupně se mi vybavují další a další vzpomínky. Např. jak nám jednou oznámil, ať si pořídíme baterky, že půjdeme pěšky do Plánského údolí prozkoumat zlatonosnou štolu Naděje poblíž Kašperských Hor. Tehdy byla ještě volně přístupná. Zkrátka dokázal už tenkrát vyučování udělat nejen názorné a praktické, ale i dobrodružné a tajemné.

Pan učitel s žáky též nacvičoval divadlo. Velký úspěch měla scénka spolužáků z naší třídy, jejíž nácvik byl tajný a úspěch úžasný. Dlouho vzpomínám i na divadelní představení v sálu hotelu Modrá hvězda (Stachov). Žáci vyššího ročníku předvedli divadelní hru, jejíž název už mi z paměti unikl, jen si vzpomínám na jeden zajímavý motiv: Rozmazlená, vzpurná holka chtěla na ševci, který na jevišti seděl na verpánku uprostřed haldy bot, aby jí ušil střevičky z červenků.

Před Vánocemi nám pan učitel dal cenou radu. Abychom až se svojí rodinou zasedneme ke slavnostní Štědrovečerní večeři, se rozhlédli po svých blízkých, zavřeli oči a zapamatovali si jejich tváře.

Na závěr školních roků jsme se těšili na výlety autobusem, které pan učitel Švarc detailně naplánoval. Obeslal místa, kde

P. uč. Alois Švarc s manželkou

jsme nocovali, objednal prohlídky a vyžádal si turistické prospekty. Vše s námi důkladně před odjezdem probral, abychom měli jasnou představu, co nás čeká. Tak jsme i my, venkovské děti ze Šumavy, díky jeho osvícenosti poznaly mnoho krásných míst naší vlasti.

A ještě jedna vzpomínka z doby krátce před koncem osmého ročníku mi vyvstanula před očima. Pan učitel nosil dlouhý šedý pracovní plášť. A protože mu chyběly knoflíky, ten za ním během svižné chůze vlál. Proto nás děvčata jedno odpoledne po vyučování požádal, abychom mu knoflíky přišli. Ochetně jsme souhlasily. Při šití se nám v hlavě zrodila myšlenka na malou darebnost a pozašivaly jsme kromě knoflíků i rukávy, rozparek a vše další, co se dalo. Pan učitel přešel náš kousek s humorem a zůstal nad věcí.

Proto i díky němu, jsme „naši“ školu opouštěli po závěrečných zkouškách s dojetím. Avšak už v prvním ročníku na Jedenáctileté střední škole ve Vimperku nás před Vánocemi téhož roku zaskočila velmi smutná zpráva o smrti našeho oblíbeného učitele. Pan učitel Švarc zemřel 17. prosince 1957. Dožil se pouhých 52 let. Pár dnů nato jsme se ve Stachách sešli, abychom ho doprovodili na jeho poslední cestě. Nikdo z nás netušil, že se rozloučíme tak brzy. Smutek byl o to intenzivnější, že jsme jej měli rádi a cítili jsme, že on měl rád nás.

STŘÍPKY Z HISTORIE STACHOVSKÉHO MLÝNA

Už jen starší pamětníci si připomenou, že chalupa č.p. 71 byl v minulosti stachovský mlýn. Jeho historie se začala psát v roce 1748, kdy bylo Jakubu Wrhelovi přiděleno číslo pro stavbu, která začala ihned poté. Na základovém kameni tzv. lednice, což byla stavba pro mlýnské kolo, je vytesán letopočet 1749. Celá stavba byla, hlavně v původním rozsahu, kamenná, pozdější rozšiřování směrem podél cesty bylo roubené a kombinované s cihlami.

K mlýnu totiž, kromě lesů a polí, patřila též cihelna, kde se pářily velmi tvrdé cihly. Naposledy se pářily cihly pro stavbu domu Krauseových na náměstí v roce 1927. Torzo cihelny, vlastně vypalovací pece, zmizelo se stavbou sídliště, přesně cestou. Materiál pro cihly se těžil v bezprostřední blízkosti pece a dodnes jsou patrné terénní stopy po této těžbě.

Mlýn č.p. 71 asi nebyl na Stachách první. Původní mlýn „na spodní vodu“ (To znamená, že mlýnské kolo pohání proud vody v usměrněném toku pod kolem) byl zřejmě za potokem v místech č.p. 83. Tento mlýn byl stavěn kolem roku 1725 a není doloženo jak byl využíván. Lze tak soudit z povahy stavby, historických zmínek a úpravy koryta potoka v místě kola. Nevelká nádrž byla asi 50 m výše. Z povahy náhonu na spodní vodu lze soudit, že mlýn byl málo výkonný (asi 1 kW), a proto se Jakub Wrhel rozhodl postavit nedaleko mlýn „na horní vodu“ s velkou nádrží, kde výkon dosahoval až 4 kW

Mlýn č.p. 71 patřil k nejstarším budovám v obci, protože dle Miloslava Voldřicha, místního znalce, se číslování staveb začínalo na Churáňově .

Postupně zde provádělo živnost 6 generací mlynářů a jejich rodin a další, dnes již 3 generace, užívají objekt jako rekreační.

Mlynáři a jejich rodiny :

Jakub Wrhel	* 1717 ?	† 2. 6. 1792
Josef (I) Vrhel	* 5. 4. 1751	† 8. 3. 1804
Josef (II) Vrhel	* 1796	† 1856?
František (I) Vrhel	* 1827 ?	† 21. 12. 1893
František (II) Vrhel	* 6. 11. 1851	† 29. 10. 1915
Bohumil Vrhel (I)	* 30. 10. 1892	† 7. 6. 1962
	Poslední mlynář (do r. 1951)	
Bohumil Vrhel (II)	* 16. 6. 1923	† 14. 7. 2006
Bohumil Vrhel (III)	* 22. 5. 1950	

Pohled na budovu mlýna v roce 1952, ještě firemní tabulí „Válcový mlýn Bohumil Vrhel“

Stachovský mlýn měl postupně 3 technologie mletí. Původní česká stolice (složení) bylo mletí mezi radiálně rýhovanými kameny o průměru cca 1 m, z nichž jeden stál a druhý se otáčel.

Tato technologie byla instalována v samém počátku, tj. kolem poloviny 18. století.

Modernější technologie válcového mletí byla instalována těsně před začátkem 1. světové války (1914 – montér dokončil práci a rukoval). Zde probíhalo mletí mezi tečně rýhovanými válci o šířce cca 500 mm a mouka byla jemnější.

Nejnovější technologie byla instalována v roce 1945, tzv reforma, která dovozovala sortovat mouku dle jemnosti.

K mlýnu patřilo ještě hospodářství, 7 ha lesa, 5 ha polností a 5 ks hovězího dobytka.

V černé kuchyni se dalo péci chléb a to se dělalo po dobu obou válek i pro sousedy.

Jako energie pro pohon mlýna sloužila voda, která roztáčela mlýnské kolo, které přes masivní hřídel pohánělo vnitřní paleční kolo a dále převody ozubené a řemenové.

Volbou vhodných převodů se potom naháněly jednotlivé mlýnské stroje, výtahy apod.

V roce 1926 byl vybudován alternativní elektrický pohon s kroužkovým motorem o výkonu 3 kW.

Kromě mlýnských strojů bylo možné, pomocí transmise, pohánět i řezačku stýle nebo cirkulárku.

Mlelo se obvykle v noci. Nádrž-pokud se používal pohon vodou-vydržela cca 6 hodin. Přívodní vantroky byly směrovány na mlýnské kolo o průměru cca 4 m a šířce cca 800 mm.

Volba toku vody se prováděla u nádrže regulačním čepem a potom šoupátký na vantrokách.

Vantroky byly až do 20. let minulého století dlabané ze silných kmenů, potom byla část z fošen.

Na pozemcích se hospodařilo ve dne, na pomoc se brali sezónní pomocníci-dnes brigádníci z řad občanů Stach.

Mlýn byl poprvé zastaven za protektorátu v roce 1941 německou administrativou. Podruhé a naposled byl zastaven v roce 1951, tentokrát administrativou tehdejšího režimu. Mlýn byl znárodněn, ale po zvážení stavu a suplice Bohumil Vrhela (II) bylo znárodnění zrušeno.

Od té doby již mlýn neklape, ale zařízení je uvnitř.

Ing. Bohumil Vrhel (III)

Pohled na vodní soustavu náhonu mlýna ze 20. let minulého století. V popředí dlabané vantroky

V NAŠÍ „ZUŠCE“ BYLO OPĚT ŽIVO!

Letošní školní rok byl základní umělecké škole po téměř dvouleté prodlevě přesně takový, jaký jsme si všichni přáli, plný žáků, radosti, zvukných tónů a barevných palet.

Co vše se událo? V tomto roce jsme znovu otevřeli dveře a přivítali žáky v literárně dramatickém oboru pod vedením paní učitelky Venduly Roučové. Vrátili jsme se k pořádání koncertů, vystoupení a výstav. Podařilo se nám uspořádat téměř tři desítky akcí pro rodiče a veřejnost. Celý rok byl nabitý a v měsících květnu a červnu jsme se téměř nezastavili. Navštívili jsme seniory v DPS Kůsov a potěšili je koncertem ke Dni matek, dále jsme seznamovali žáky mateřských a základních škol s hudební tematikou na výchovných koncertech. Ve dnech od 16. do 18. května probíhal zápis žáků pro další školní rok a zájem byl více než uspokojivý. Od září budeme moci přivítat i zájemce o výuku bicích nástrojů, čímž rozšíříme portfolio vyučovaných hudebních nástrojů v naší škole.

Velice zdařilý byl koncert v kině ve Zdíkově, kde máme v základní škole fungující pobočku a v neposlední řadě musím zmínit koncert v rámci ZUŠ Open, který jsme pojmenovali „Žáci a rodiče táhnou za jeden provaz“. Jak již sám název napovídá na pódiu po boku našich žáků vystoupili rodiče a společně za-

hráli. Předvedli se naši „dramatáči“, zazpíval pěvecký sbor „Stášek“ a v závěru si pak mnozí zatvořili v rámci výtvarného workshopu a domů si odnesli si domů nejen hudební zážitek, ale také vlastní výtvor. Všichni vystupující si vyzkoušeli „velké podium“ v nově zrekonstruovaném sále a atmosféra byla opravdu neopakovatelná. V měsíci červnu jsme se rozloučili s absolventy. V hudebním sále se předvedli v ryze mužském podání hudebníci a o týden později pak dívky představily svou tvorbu v rámci výstavy výtvarného oboru. Náš folklórní soubor „Chorošek“ nebude zahálet ani o prázdninách a na konci srpna se přestaví na Mezinárodním dudáckém festivalu ve Strakonících.

Chtěla bych poděkovat všem kolegům a učitelům, kteří svou práci dělají celým svým srdcem a věnují se našim malým umělcům ze všech sil. I Vám čtenářům patří velké poděkování za Vaši podporu a účast na našich akcích.

Přeji všem krásné léto plné nezapomenutelných zážitků, slunce a prázdninové pohody a v září se s Vámi opět budeme těšit na společně strávené chvíle.

Vedoucí ZUŠ Eva Hadravová

Absolventi hudební obor – zleva Adam Köhler, Adam Švihel, Radek Slanec, Jaroslav Vlášek, vpředu Jan Kortus

Absolventky výtvarného oboru – zleva Aneta Horejšová, Ellen Předotová, p.uč. V. Roučová, Lucie Špiclová

Letní příměstské tábory ZŠ Stachy

Cykloturistický	11. - 15. července
Sportovní	18. - 22. července
Turisticko poznávací	1. - 5. srpna

Podrobnosti zasiláme všem rodičům prostřednictvím Bakalářů a také je naleznete na našem webu: <http://skolastachy.cz/aktuality-zs/>, na facebooku školy a ve vitrině před školou.

HORNISTKY ZE STACH OPĚT NEJLEPŠÍ V REPUBLICE

V letošním roce se opět uskutečnila soutěž, kterou pro základní umělecké školy vyhlašuje MŠMT ČR. Každý rok je vyřazena pro jiné hudební nástroje či obory a soutěže se střídají po třech letech. Díky covidu se loni soutěže ZUŠ nekonal. Letos tedy přišla řada po dlouhých čtyřech letech mj. na dechové nástroje. Julie a Lucie Vališovy, které obě hrají na lesní roh, se se svým panem učitelem pečlivě v ZUŠ Vimperk připravovaly a úspěšně obě prošly soutěžním sítím až do kola nejvyššího, tedy ústředního. Vše začalo ve Vimperku v okresním kole 1. cenami a postupy do krajského kola. To se uskutečnilo v Sezimově Ústí a tam si obě vedly znamenitě. Julie se dokonce stala absolutní vítězkou ze všech dechových nástrojů žesťových (70 soutěžících), Lucie byla celkově třetí nejlepší. Díky vysokému bodovému zisku se dostaly mezi 6 nejlepších Jihočeského kraje, kteří postoupili do ústředního kola v Praze. Obě děvčata opět podala skvělé výkony a po zásluze si připsala každá 1. cenu ve své věkové kategorii. Sportovní terminologií by se dalo říct, že obě dívky obhájily vítězství v celostátním kole, neboť získaly 1. ceny i před čtyřmi lety. Pomyslnou „třešinkou na dortu“ pak je nominace Lucie do projektu orchestru České filharmonie a žáků ZUŠ, kam byla nominována. Bude tak jednou ze 4 hornistů, žáků ZUŠ z celé republiky, kteří zasednou společně s filharmoniky na jednom pódiu. Jedná se o projekt koncertní sezóny 2022/2023, který vyvrcholí slavnostním koncertem 24. 6. 2023 v Praze.

Pavel Vališ

Julie Vališová

Lucie Vališová

SOKOL STACHY, Z.S., FOTBALOVÝ ODDÍL

Po minulé sezóně, která byla díky Covidu nedohrána se konečně dohrála celá sezóna 2021/2022 s těmito výsledky všech našich mládežnických i dospělých kategorií.

Mladší přípravek odehrála v okresním přeboru prachaticka 16 zápasů s bilancí 6 vítězství a 10 porážek.

Starší přípravek odehrála v okresním přeboru prachaticka 16 zápasů s bilancí 5 vítězství 1 remízy a 10 porážek.

Starší žáci obsadili v okresním přeboru prachaticka 5. místo se ziskem 15 bodů.

Dorost obsadil v základní části sdruženého okresního přeboru strakonicka 4. místo se ziskem 12 bodů. A v nadstavbovém playoff nakonec krásné 3. místo, které je velkým úspěchem této kategorie.

Muži se nakonec po utržené sezóně rorloučili s krajskou I.B třídou 3 vítězstvími v posledních 5 zápasech ale na záchranu to již samozřejmě nestačilo a se ziskem 12 bodů a umístěním na posledním 14. místě sestupují po 32 sezónách v krajské I.B třídě do okresního přeboru prachaticka. Pozitivem je již plné zapojení 4 hráčů dorostu do kádru mužů. Dalším cílem družstva mužů je stabilizovat kádr a v horizontu dalších 3 sezón se poprat opět o postup do vyšší soutěže.

Dále by jsme jako FO Sokol Stachy, chtěli pozvat jako každý rok všechny příznivce fotbalu v termínu stachovské poutě v sobotu 2. 7. 2022 na tyto domácí atraktivní zápasy :

od 13.00 hodin – utkání A mužstev: Sokol Stachy – TJ Sokol Zdíkov

od 15.00 hodin – utkání starých pánů : Sokol Stachy – SK Lhenice

Sokol Stachy – fotbalový oddíl děkuje všem příznivcům, kteří přispěli na činnost i jinak, Obecnímu úřadu za veškerou podporu a fanouškům za přízeň.

TANEČNÍ SKUPINA POWER Z KAŠPERSKÝCH HOR OPĚT VE FORMĚ

Všichni moc dobře víme, jak nám naše životy poznamenala pandemie COVIDU. Proto jsme nadšeni, že se s vámi opět můžeme podělit o střípky z naší činnosti a hlavně s výsledky sezóny 2022, která dobíhá do cíle.

Jen připomeneme, že naše skupina existuje pod vedením

Mgr. Martiny Nové v Kašperských Horách již 27 let. Fungovala pod několika institucemi, prošla mnohými změnami a vystřídala se v ní více než tisícovka tanečníků. Momentálně je skupina zakotvena jako oddíl pod TJ Kašperské Hory, z.s. .

V začátcích taneční skupiny byl „horkou“ novinkou Hip Hop, který vznikl v USA a v 90. letech se stal velice populární. V tanečním světě to byla řada stylů pouličního tance, které se postupně vyvíjely a staly se součástí hiphopové kultury.

Dnes se spíše setkáváme s pojmem STREET DANCE, což je zastřešující pojem, který se používá pro pojmenování tanečních stylů, které se vyvinuly mimo taneční studia, přímo v ulicích či tanečních klubech. Patří sem např. Break Dance, Locking, Popping, Hip Hop, House Dance a novější styly Litefeet, Krump, Dancehall, Vogue, Waccking a další. Všechny tyto tance jsou neoddelitelně spjaty s konkrétní hudbou.

A právě několika těmto tanečním stylům se naše skupina věnuje.

Spolupracujeme s pěti profesionálními lektory, kteří za námi dojíždí z Prahy a Brna. Vzdělávají se v zahraničí, jsou to zkušení tanečníci a choreografové. Společnými silami se snažíme našim tanečníkům vytvořit ty nejlepší podmínky pro jejich taneční růst a vývoj. Naš taneční rok začíná v září a celý podzim společně s lektory makáme na kondici, technice různých stylů, jezdíme na vzdělávací kempy a workshopy. V lednu se pak začíná s přípravou soutěžních choreografií, plánuje se týdenní soustředění, kde se soutěžní formace dokončují a pak už se jen piluje a čistí.

Soutěžní sezóna začíná koncem března a končí většinou v polovině června. Tanečníci se svými formacemi začínají na regionálních soutěžích, z těch se dle umístění postupuje na Mistrovství Čech a pokud se i tam formace umístí, zakončuje se tato šňůra Mistrovstvím ČR. Dále se během tohoto období tanečníci účastní dalších pohárových soutěží a různých vystoupení, kde se snaží vzorně a hrdě reprezentovat naše město Kašperské Hory. Tyto soutěže a akce se konají na různých místech republiky – Plzeň, Praha, Čelákovice, Brno, Česká Lípa a Hradec Králové a dalších. Pro nás i děti je jarní období velmi náročné, protože jsme skoro každý víkend na cestách a mimo domov. Je to náročné i pro rodiče, kteří své děti velmi podporují a musí své plány mnohdy přizpůsobit našemu termínovému kalendáři. Patří jim za to můj obdiv a velké díky, protože děti to dělají srdcem, baví je to a jsou šťastné, když mají úspěchy.

V létě se pak účastníme různých tanečních kempů a seminářů, kde čerpáme inspiraci na další taneční rok.

V letošním roce máme zapsáno 64 členů (ze Stach k nám jezdí 8 tanečnic). Aktivně tancuje 58 z nich, ostatních 6 pomáhá s organizací. Tanečníci jsou rozděleni do pěti věkových kategorií – Mini dětské, dětské, juniorské, hlavní a rodičovské.

Kategorie Mini dětská (děti 5–6 let) se nám naplnila v září 2021, má 13 členů a funguje jako taneční příprava. V letošní sezóně nesoutěžila, ale získávala zkušenosti na několika veřejných vystoupeních a kulturních akcích.

Dětská kategorie

Dětská kategorie jsou děti 7–11 let, které už mají základy za sebou. Letošní sezónu odtančí se svou formací s názvem „HONEY“ pět soutěží a vystoupí na několika veřejných akcích. Věkovým průměrem patří mezi nejmladší soutěžní formace ve své věkové kategorii. Zatím děti získaly 1. místo na regionální soutěži v Plzni s postupem na Mistrovství Čech a Mistrovství ČR v Brně a 1. místo na pohárové soutěži „Duběnka“ v Čelákovcích. Z poslední soutěže v České Lípě přivezly bronz.

Juniorská kategorie (12–15 let) je naše horké „želízko v ohni“. Jsou to tanečníci, kterým je 12, 13 let a opět patří ve své věkové kategorii k nejmladším týmům. V roce 2019 získala tato kategorie titul vicemistři ČR v malých formacích.

Juniorská kategorie

Letošní sezóna byla pro ně také úspěšná. Z 1. místa na regionální soutěži postoupila na Mistrovství Čech, kde v těžkém souboji 16 formací získala 3. místo s postupem na Mistrovství ČR do Brna. Z pohárových soutěží v Čelákovcích i v České Lípě přivezla zlaté medaile. Soutěžní formace nesla název „Skoro dospělá“. I tato kategorie veřejně vystupuje na kulturních akcích.

Tanečníci **hlavní věkové kategorie** (15 let a více). Tuto skupinku provázelo letos mnoho zdravotních komplikací,

Hlavní kategorie

ale vše se podařilo ustát a uspět. Jejich letošní formace nese název „ŠVÍKULÁBR“. Umísťují se na vysokých příčkách, získali nespočet medailí a ocenění. Technická úroveň těchto tanečníků jde neustále vzhůru, získali mnoho uznání od jednotlivých porotců a v budoucnu se chystají bojovat o nominaci na mezinárodní soutěže IDO (Mistrovství Evropy, Mistrovství světa).

Z 1. místa na regionu v Plzni byl jistý postup do souboje 13 týmů na Mistrovství Čech v Praze, kde po postupu do finále byla formace zařazena do TOP 3 a vezli jsme do Kašperok bronzový kov s postupem na Mistrovství ČR.

Poslední věkovou kategorií je **rodičovská** (31 let a více). Vznikla v roce 2016, kdy odtancovala svou první úspěšnou sezónu. Skládá se z rodičů našich tanečníků a dalších nadšen-

Rodičovská kategorie

ců, kteří tancují hlavně pro radost a zábavu. Pro tuto sezónu byla společně vytvořena soutěžní formace s názvem „SACRIFICE“, se kterou také tato kategorie soutěžila na Mistrovství Čech a Mistrovství ČR v Brně, kde se umístila na krásném 6. místě. Vystoupení jste také mohli vidět na Sušických slavnostech.

Závěrem bych ráda poděkovala všem našim sponzorům a příznivcům, díky kterým se mohou děti dále rozvíjet a posouvat v činnosti, která je baví. Jsou to Město Kašperské Hory, Zednictví Šimek Kašperské Hory, firma Rynostav Sušice, Zdeněk Háva Volary, firma Oremo Praha...

Další poděkování patří majiteli firmy Švarctrans s.r.o. Milanu Švarcovi ze Stach, který bezpečně přepravuje naše tanečnice na soutěže a soustředění.

Nesmíme zapomenout na pana Milana Tomiše, díky kterému máme svůj reklamní banner a děti mohou jezdit na soutěže v oblečení s logem taneční skupiny.

Děkuji také vedoucímu týmu TS POWER za neskutečnou obětavost a čas věnovaný dětem a tomuto krásnému sportu, který po letech dřiny a odříkání děláme na Kašperských Horách na republikové úrovni. V neposlední řadě děkuji také všem rodičům a samozřejmě mým tanečnicům za skvělé výkony a společně trávený čas. „Jen trénink dělá MISTRY“ :-)

1. července chystáme pořádat na hřišti na Cikánce od 16:00 kulturní akci „Poslední tanec sezóny vol. IV“

Všichni jste srdečně zváni na zahájení prázdnin. :-)

Pokud vás tanec baví, neváhejte nás kontaktovat a můžete být součástí skvělých týmů a další taneční sezóny.

(tspower.martina@seznam.cz)

Za TS POWER Mgr. Martina Nová

Josef Škopek

Realitní makléř a konzultant

Tel: +420 777 644 233

josefskopek@seznam.cz, jskopek@zooreality.cz

- poskytují kompletní realitní služby s více než desetiletou praxí v oboru
- **3D sken a virtuální prohlídky nemovitostí**
- znalost vaší lokality Šumava - JČ - PT, ST, KT, PI
- inzerují na stěžejních realitních serverech v rámci ČR, sociální sítě, atd.
- disponují poptávkou klientů na koupi
- zajištění kompletního právního servisu a advokátní úschovy prostředků
- zajištění nezávislého financování zdarma v rámci koupě nemovitosti, vč. všech pojištění
- **tržní posouzení ceny nemovitosti zdarma v rámci jejího prodeje**
- ocenění nemovitostí v dědickém (pozůstalostním) řízení pro notáře
- zajištění auditu – PENB nemovitostí
- řešení exekucí a insolvenčí
- další služby spojené s prodejem nemovitostí

